

Резюме на проект по Фонд „Наука“ – Конкурсна сесия 2016:

„Изследване на поправки на obtурации като част от минимално инвазивно лечение на зъбния кариес“

Ръководител: Проф. д-р Владимир Емануилов Панов, дмн

Поправката на obtурации като алтернатива на цялостната им смяна е подход, който напълно се вписва в концепцията на минимално инвазивно лечение. Неговите основни предимства са, че е щадящ към пулпата и твърдите зъбни тъкани, по-лесен е за приложение и по-изгоден финансово, бърз и безболезнен. Въпреки безспорните предимства обаче липсват критерии и ръководства за това кога и как точно да се правят поправките и при какви условия на обработка се получават най-добри резултати.

В рамките на проекта бяха закупени материали и уреди, които помогнаха в проведеното от нас научно изследване на качество и параметри на свързване между „стар“ и „нов“ материал при поправяне на obtурации. Бяха подбрани екстрахиранни зъби, на които препарирахме кавитети, obtурирахме, състарихме изкуствено и имитирахме поправки. След това оцветихме и под микроскоп наблюдавахме проникването на багрило между материалите и кавитетите. От степента на микропросмукването направихме изводи за качеството на връзката. Подготвихме също и образци от композитен материал, които разграпахме по различни методи използвани в клиничната практика и изследвахме чрез високо технологичен уред за измерване на грапавост. Обективно установихме стойностите на микрограпавост на obtурационния материал.

Проведеното от нас изследване хвърли светлина върху проблемите при поправките на obtурации, като най-значима е практическата му насоченост.

Въз основа на получените резултати изготвихме препоръки и протокол за работа при поправяне на obtурации. Данните ще бъдат включени и в учебните програми за студентите във ФДМ-Варна, с което ще се подобри тяхната подготовка.

Проведеното изследване беше включено в успешно защитения дисертационен труд на д-р Радостина Анастасова на тема „Ранна кариесна диагностика и поправка на obtурации при минимално инвазивно лечение на зъбния кариес“.

Публикации и участия

Резултатите бяха популяризирани в следните издания и научни форуми:

1. Anastasova R, Panov V, Marinova M, Balcheva G. Repaired restorations - clinical study. 27th Annual Assembly of IMAV, Varna 11-14 May 2017. Постер
2. Анастасова Р, Панов Вл. Поправки на зъбни obtурации. Варненски медицински форум 2018;7(2):45-49.
3. Anastasova R, Dikova Ts, Panov V. Surface roughness of dental composite processed by different techniques. 28th Annual Assembly of IMAV, Varna 11-13 May 2018. Постер
4. Anastasova R, Dikova Ts, Panov V. In vitro study of dental composite roughness and microleakage of repaired obturations by various techniques. J of IMAV. 2019 Jan-Mar;25(1):2419-2425